

det —, men en utilstrækkelig uddannet Armee, mine Herrer! er som oftest et Selvbedrag. Det nytter ikke at have en Armee — som jo altid er ikke saa lidt kostbar — naar man i det afgørende Dieblit, da man skal bruge den, kommer til at se, at der er store Mangler i den og store Mangler forbunden med den. Ligesaa meget som jeg altsaa er enig med den ærede første Læser i denne Betragtning, ligesaa lidt kan jeg være enig med ham i, at vi nu skulde gaa fra, hvad vi have, og over til noget Nyt. Følge min Betragtning vilde Intet være mere farligt, end at vi efter saa kort Tids Forløb, og paa en Tid, da man maa sige, at den nuværende Armeeplan ikke er fuldstændig gennemført, atter skulde gaa over til noget Nyt. Armeen er en Institution, som man skal være uhyre forsigtig med at røre for haardt ved efter et for kort Tidsrum; der skal Tid til at sammenarbejde den, og det gaar ikke an, just som man er bedst i Færd med Samarbejdningen, at gjøre Forandringer ved den og lave en Lov, som maaste kan skade det Hele. Jeg var altsaa ikke en Under af Armeeplanen, da den blev til Lov, men jeg maatte erkjende, at den Læse havde fundet sit Udtryk i den nedsatte Kommission, og denne, om jeg saa maa sige, nationale Læse havde jo grebet de Allerfleste, saaledes at det ikke var at tænke paa at faae Andet end det, vi fik. — Læsegangen hos det ærede Medlem for Høiested Amts 3die Valgkreds (Vagger) forstod jeg ikke rigtig. Han mente, at man, da Hærorganisationsplanen sidst blev behandlet, var gaaet ud fra visse Forudsætninger, som nu ikke mere ere tilstede. Jeg tror imidlertid, at de samme Forudsætninger ere tilstede nu, som vare tilstede dengang; i alt Fald tror jeg ikke, at der i 1866 blev fremsat nogen som helst anden Forudsætning end den, at vort Forsvarsvæsen skulde skabes saa kraftigt og saa godt, som det var os muligt. Derfor det ærede Medlem tror, at man dengang gik ud fra den Forudsætning med Baabenmagt at tilbagevinde det i 1864 Tabte, tror jeg dristigt at turde sige, at det ærede Medlems Forudsætning er aldeles forlert. En saadan Forudsætning fremkom ikke her, og jeg tror heller ikke, at den har fundet Plads i noget eneste af de daværende Medlemmers Bryst. Man gik ud fra at skabe en saa god Armee som muligt, men sandelig ikke fra den af det ærede Medlem udtalte Forudsætning. Den Anke, som det ærede Medlem har imod den nuværende Armeeplan, er den, at den er for kostbar. Ja, dette kunne vi Alle fremsætte, men naar man fremsætter det paa en Maade, som om man vilde have den forandret i mere økonomisk Retning, kan man vel være berettiget til at forlange, at der samtidig bliver fremsat i alt Fald et Grundrids af de Punkter, hvori man paa det nuværende Grundlag, hvis der ikke var blevet fremsat noget Nyt, skulde, uden at skabe hele Organisationen, kunne gjøre den mere økonomisk, end den er. Det ærede Med-

lem kom til at sige, eller rettere dertil slutter jeg mig efter hans øvrige Læse, at en Armee ikke egentlig i og for sig er en Nødvendighed; han udtalte, at han ganske vist er enig i, at en Armee er nødvendig med Hensyn til den indre Orden og No i Landet. Jeg vilde sandelig beklage det Land og det Folk, som skulde holde en Armee med dette Formaal for Die, og det vilde være meget besynderligt, hvis det danske Folk nu skulde være blevet saaledes, at det netop skulde være nødvendigt for os. Nei, jeg tror, at det ærede Medlem der er aldeles paa Vildspor med sine Gissninger. Der kan ikke være Læse eller Læse om, at noget Saadant skulde være Hensigten, og, som han lod sig forstaa med, den eneste Hensigt. Naar man skal have en Armee, uddanner man den naturligvis saa godt, man kan, med det Formaal for Die at forsvare Landet; man bruger den da naturligvis til Alt, hvortil den som Armee skal bruges, men Døveformaalet med en Armee maa dog være Landets Forsvar. — Jeg skal ikke gaa ind paa Lovforslaget, som det nu foreligger — det er ikke væsentlig forskjelligt fra, hvad vi have — men jeg vil kun slutte, som jeg begyndte, nemlig med at udtale, at jeg, da man første Gang kom med Lovforslaget til en Hærsplan, det vil sige i 1866, troede, at man kunde have stabt en mindre, men stærkere uddannet Hær. Det skete ikke, og nu tror jeg, man maa have store Betænkkeligheder ved at røre noget væsentlig ved den.

Frederiksen: Det er ikke behageligt at tage Ordet i denne Diskussion. Det er navnlig ikke videre opmuntrende efter den Deltagelse, der visse disse Forhandlinger fra en vis Side i Salen. Naar jeg ønsker at sige et Par Ord, er det ikke, fordi jeg agter at tage nogen videre aktiv Del i dette Lovforslags Behandling; men da jeg, naar Spørgsmaalet om Lovforslagets Vedtagelse endelig foreligger, skal afgive min Stemme, maa det dog være mig tilladt med et Par Ord, uagtet jeg allerede tidligere har udtalt min Anskuelse om Sagen, at motivere min Opfattelse. Jeg skal ikke dvæle ved det Standpunkt, som jeg antager at have tilstrækkelig fremhævet tidligere, og med Hensyn til hvilket jeg desuden tror med Grund at kunne indskrænke mig til at henholde mig til tidligere Ministres Udtalelser og væsentlig ogsaa det nuværende Ministeriums tidligere finansielle Opfattelse, ikke mindst til den nuværende Conferencespræsidents tidligere Udtalelser her i Salen. Jeg skal ikke dvæle ved dette store gennemgribende Spørgsmaal om Udgifterne. Ganske vist vil det for mig være tilstrækkeligt til ikke at kunne give Lovforslaget min Stemme ved den endelige Vedtagelse, at det stiller endnu større Fordringer til Befolkningens Midler end de efter min Mening, i Forhold til de Resultater, der naas, altfor store Fordringer, der allerede efter den nuværende Ordning ere stillede til dem. Men der er en anden